

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument ze zasedání

27.4.2015

B8-0366/2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o výročí požárů v bangladéšské továrně a o vývoji v otázce bangladéšského paktu udržitelnosti
(2015/2589(RSP))

Tiziana Beghin, David Borrelli
za skupinu EFDD

RE\1059331CS.doc

PE555.140v01-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

Usnesení Evropského parlamentu o výročí požárů v bangladéšské továrně a o vývoji v otázce bangladéšského paktu udržitelnosti (2015/2589(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Bangladéši, zejména na usnesení ze dne 23. května 2013 o pracovních podmínkách a zdravotních a bezpečnostních normách s ohledem na nedávné požáry v továrnách a na zřícení budovy v Bangladéši¹, usnesení ze dne 17. ledna 2013 o nedávných obětech požárů v textilních továrnách, zejména v Bangladéši² a usnesení ze dne 14. března 2013 o situaci v Bangladéši³ a o udržitelnosti celosvětového hodnotového řetězce bavlny⁴,
- s ohledem na společné prohlášení, které dne 8. července 2014 vydali bývalý evropský komisař pro obchod Karel De Gucht a bývalý komisař pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování László Andor při příležitosti přezkumu bangladéšského paktu udržitelnosti po prvním roce,
- s ohledem na Dohodu o spolupráci mezi Evropským společenstvím a Bangladéšskou lidovou republikou o partnerství a rozvoji⁵,
- s ohledem na Úmluvu MOP o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (2006, C-187) a na Úmluvu o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (1981, C-155), které Bangladéš neratifikoval, a na jejich příslušná doporučení (R-197); s ohledem na Úmluvu o inspekci práce (1947, C-081), již je Bangladéš smluvní stranou, a na její doporučení (R-164),
- s ohledem na svá usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o lidských právech a sociálních a environmentálních normách v mezinárodních obchodních dohodách⁶ a o sociální odpovědnosti podniků v mezinárodních obchodních dohodách⁷,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Obnovená strategie EU pro sociální odpovědnost podniků na období 2011–2014“ (KOM(2011)0681) a na poslední mnohostranné fórum o sociální odpovědnost podniků, které se konalo ve dnech 3.–4. února 2015,
- s ohledem na obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, které pro vlády i společnosti stanovují rámec pro ochranu a dodržování lidských práv a které v červnu 2011 schválila Rada OSN pro lidská práva,

¹ Přijaté texty, P7_TA (2013)0230.

² Přijaté texty, P7_TA (2013)0027.

³ Přijaté texty, P7_TA(2013)0100.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2013)0099.

⁵ Úř. věst. L 118, 27.4.2001, s. 48.

⁶ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

⁷ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

- s ohledem na kampaň Clean Clothes,
 - s ohledem na dohodu týkající se požární ochrany a bezpečnosti budov,
 - s ohledem na „Program lepší práce“ (Better Work Programme), který spustila MOP a Mezinárodní finanční korporace (IFC),
 - s ohledem na národní tripartitní akční plán pro požární ochranu a bezpečnost budov vypracovaný pro odvětví výroby textilní konfekce v Bangladéši,
 - s ohledem na závěry mise MOP na vysoké úrovni do Bangladéše, která se uskutečnila ve dnech 1. až 4. května 2013,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 24. dubna 2013 zemřelo po zřícení textilní továrny v budově Rana Plaza v bangladéšské Dháce více než 1 100 osob a bylo zraněno přibližně 2 500 osob a jedná se tak o největší tragédii, k níž kdy došlo v odvětví výroby oděvů na celém světě;
 - B. vzhledem k tomu, že proti majiteli budovy Rana Plaza a dalším 40 osobám vlastnícím továrny v tomto komplexu budov bylo vzneseno trestné obvinění na základě toho, že budova byla postavena nelegálně a projevil se v ní rozsáhlé strukturální problémy, avšak dělníci byli nuceni pokračovat v práci navzdory obavám o svou bezpečnost;
 - C. vzhledem k tomu, že evropský trh je pro bangladéšské oděvy a textilní zboží největší vývozní destinací v rámci systému kvót s nulovým clem a tyto produkty představují 90 % celkového objemu zboží, které se do EU dováží z této země, a to v rámci nejvýhodnějšího režimu, který Všeobecný systém preferencí (GSP) nabízí, tedy „Vše kromě zbraní“;
 - D. vzhledem k tomu, že před touto nehodou zaměstnával bangladéšský oděvní průmysl asi tři miliony osob, tedy více než kterékoli jiné průmyslové odvětví této země se 160 milióny obyvatel, a že poté, co došlo ke zřícení budovy, bylo 29 továren trvale uzavřeno, což se dost závažným způsobem odrazila na pracovních právech a nezaměstnanosti v této zemi;
 - E. vzhledem k tomu, že zrušení dětské práce v roce 1994 a neustále rostoucí vývoz i přes postupné rušení kvót v rámci makrofinanční pomoci a celosvětovou recesi jednoznačně svědčí o tom, že bangladéšská vláda skutečně usiluje o zlepšení stávající situace;
 - F. vzhledem k tomu, že dosud bylo do Svěreneckého fondu dárců Rana Plaza prostřednictvím příspěvků kupujících, fondu bangladéšského předsedy vlády a jiných soukromých dárců vloženo 21,5 milionu USD, a vzhledem k tomu, že na pokrytí žádosti o odškodnění je zapotřebí nejméně 30 milionů USD; vzhledem k tomu, že žadatelé dosud obdrželi nanejvýš pouze 70 % nárokované částky a vyplacení zbylé částky je opožděno v důsledku neschopnosti poboček vyplatit 8,5 milionu USD, které jsou potřebné k dokončení programu;

- G. vzhledem k tomu, že ze stávajícího fondu pro odškodnění nebudou moci být hrazeny léčebné výlohy obětí, které vyžadují dlouhodobou lékařskou péči, ani doplňkové platby, jež by měly být vypláceny v případě zesnulých a zraněných pracovníků;
- H. vzhledem k tomu, že tragédie, k níž došlo v Rana Plaza, přiměla EU k tomu, aby společně s bangladéšskou vládou, USA a MOP vypracovaly v červenci 2013 „Pakt pro trvalé zlepšování pracovních práv a bezpečnosti v továrnách na konfekční oděvy a pletené zboží v Bangladéši“ (Pakt udržitelnosti), v němž se Bangladéš zavázal k přijetí takových opatření, jež zlepší pracovní normy a pracovní podmínky v odvětví výroby konfekčních oděvů v této zemi;
- I. vzhledem k tomu, že první přezkum tohoto paktu byl proveden v říjnu 2014 a jeho závěrem bylo, že přes učiněný pokrok je třeba, aby bangladéšská vláda provedla další nezbytné kroky, zvláště pokud jde o zdokonalení a provádění pracovních předpisů, zlepšení pracovních práv, zejména práv spojených se svobodou sdružování, a náborem většího počtu inspektorů práce;
- J. vzhledem k tomu, že druhý přezkum paktu bude proveden na podzim 2015 a od bangladéšské vlády se očekává, že vynaloží další úsilí, aby zajistila právní stát, zejména s ohledem na diskriminaci odborů a nábor nových inspektorů práce poté, co se vládě nepodařilo splnit cíl zajistit 200 inspektorů práce do konce roku 2013;
- K. vzhledem k tomu, že po roce a půl stále ještě stojí před bangladéšskou vládou povinnost vydat prováděcí pravidla a předpisy pracovního práva; vzhledem k tomu, že provedení tohoto práva je nezbytným předpokladem způsobilosti pro Program lepší práce MOP a fungování dohody o požární ochraně a bezpečnosti budov v Bangladéši (dále jen „dohoda“);
- L. vzhledem k tomu, že od vydání paktu bylo v oděvním průmyslu zaregistrováno 291 odborných organizací; vzhledem k tomu, že v roce 2014 bylo zamítnuto 66 žádostí o registraci, což představuje 26 % všech podaných žádostí; vzhledem k tomu, že od vydání paktu bylo hlášeno nejméně 45 případů diskriminačního jednání vůči odborům, jehož se dopustily nejrůznější subjekty;
- M. vzhledem k tomu, že vláda najala na inspekce podle národního akčního plánu, které by měly být provedeny do dubna 2015, dvě soukromé firmy (TÜV-Süd a VEC); vzhledem k tomu, že 20 % problémů týkajících se bezpečnosti, které byly uvedeny v plánech nápravných opatření pro továrny, na něž se vztahuje dohoda, bylo již odstraněno;
- N. vzhledem k tomu, že dohodu o požární ochraně a bezpečnosti budov, tedy právně závaznou dohodu mezi značkami a odbory pokrývající téměř polovinu všech bangladéšských továren vyrábějících pro vývoz a zaměstnávajících dva miliony pracovníků, dosud podepsalo téměř 200 maloobchodních módních značek; vzhledem k tomu, že další severoamerické společnosti, jako je Walmart a Gap, podepsaly Alianci pro bezpečnost bangladéšských pracovníků, což je jednostranná dohoda zaměřená na zlepšení bezpečnosti v továrnách, která však neobsahuje žádná ustanovení o úloze odborů ani o povinnosti značek prosazovat nápravu;
- O. vzhledem k tomu, že bangladéšská vláda a MOP zahájily iniciativu zahrnující nový

„Program lepší práce“, na níž bylo vynaloženo 24,21 milionu USD a jejímž cílem je zlepšit pracovní podmínky v bangladéšských oděvních závodech; vzhledem k tomu, že iniciativa na zlepšení pracovních podmínek v odvětví oděvního průmyslu, která je rozplánována na tři a půl roku, se zaměřuje na minimalizaci nebezpečí požáru a zhroutilí budov, v nichž se příslušné oděvní závody nachází, a na zajištění práv a bezpečnosti pracovníků;

- P. vzhledem k tomu, že Bangladéš učinil velký pokrok ve snižování genderových nerovností ve společnosti a úspěšně splnil třetí rozvojový cíl tisíciletí OSN týkající se rovnosti žen a mužů; vzhledem k tomu, že ženy tvoří 90 % čtyřmilionové pracovní síly v oděvním odvětví;
- Q. vzhledem k tomu, že minimální mzdy pracovníků v oděvním průmyslu se na základě vládních reforem za posledních pět let výrazně zvýšily, konkrétně o 219 %;
1. připomíná při příležitosti druhého výročí tragédie v továrním komplexu Rana Plaza tuto tragickou událost a s ní spojené ztráty na životech, jimž bylo možno předejít; svou soustrast vyjadřuje i zraněným a postiženým a pozůstalým rodinným příslušníkům a odsuzuje ty, kteří nesou za toto neštěstí odpovědnost a nebyli schopni jej odvrátit;
 2. vítá soustavné snahy Bangladéše účinně provést ve vnitrostátních předpisech a postupech mezinárodní normy práce zakotvené v základních úmluvách MOP a zlepšit celkovou právní situaci v oblasti bezpečnosti a zdraví na pracovišti;
 3. zdůrazňuje, že řada globálně uznávaných značek, které působí v továrním komplexu Rana Plaza nebo jsou s ním nějak spojeny, musí přispět příslušnými částkami do fondu Rana Plaza zřízeného na výplatu odškodnění obětí, aby se mohl bezodkladně dokončit program, na nějž v tomto fondu chybí 8,5 milionu USD;
 4. apeluje na odpovědnost významných značek, včetně značek Benetton, Walmart, Mango a The Children's Place, aby do fondu přispěly náležitými dary, které nezůstanou za očekáváním;
 5. navrhuje, aby EU zřídila pilotní projekt, na jehož základě by byl v Bangladéši zaveden systém označování spočívající v tom, že by na oblečení vyrobené podle nejvyšších norem byla umístována zvláštní značka, která by umožňovala evropským spotřebitelům a výrobcům přijmout informované rozhodnutí;
 6. konstatuje, že signatáři Dohody o požární ochraně a bezpečnosti budov a Sdružení pro bezpečnost bangladéšských pracovníků dokončili kontrolu všech továren spadajících do jejich působnosti; naléhavě bangladéšskou vládu vyzývá, aby toto opatření doplnila bezodkladnou kontrolou továren, které spadají do její odpovědnosti, a aby přijala příslušná nápravná opatření; vybízí signatáře dohody a sdružení ke zlepšení vzájemné spolupráce a k soustavné výměně zpráv o kontrolách prováděných v továrnách, aby se zabránilo zdvojování činnosti a norem; vyzývá sdružení, aby své zprávy zveřejňovalo a opatřovalo je obrazovým materiálem, tak aby byly přístupné pro všechny občany země;
 7. oceňuje nedávné zvýšení minimální mzdy v odvětví oděvního průmyslu a vybízí k jejímu obecnému i konkrétnímu dodržování; apeluje na bangladéšskou vládu, aby

sankcionovala společnosti, které vyplácejí nižší než minimální mzdu; vybízí vládu a společnosti, aby výši minimální mzdy neustále přezkoumávaly, tak aby dosáhla výše životního minima a lépe odrážela konečnou cenu produktu;

8. vyzývá k tomu, aby se za podpory MOP učinila všechna opatření nutná k dalšímu rozšiřování svobody sdružování, k zajištění možnosti kolektivního vyjednávání a k rozšíření působnosti zákona o podmínkách pracovního poměru tak, aby se vztahoval i na zóny vyrábějící pro export, které v oděvním a obuvním odvětví zaměstnávají více než 400 000 pracovníků, a aby se zaručilo, že inspektoři z ministerstva práce a dalších regulačních úřadů budou mít svrchované právo a odpovědnost provádět inspekce; vybízí vládu, aby pravidelně prováděla mezi pracovníky průzkum s cílem vyhodnotit míru dodržování pracovního zákona a aby zároveň usnadňovala výměnu údajů s inspektory ministerstva práce a dalšími zainteresovanými stranami v této oblasti, ať už jde o veřejné či soukromé subjekty;
9. zdůrazňuje význam splnění podmínek „Programu lepší práce“ v souvislosti se zlepšením pracovních norem a podporou konkurenceschopnosti v rámci globálních dodavatelských řetězců v odvětví oděvní konfekce a pleteného zboží;
10. vítá skutečnost, že od zavedení „paktu udržitelnosti“ bylo v odvětví oděvního průmyslu zaregistrováno 291 odborových organizací, a vyzývá k řádnému provedení reformy pracovního zákona z roku 2013, a to i pokud jde o boj proti rozsáhlé protiodborové diskriminaci, které jsou vystaveni vedoucí představitelé odborů při násilných odvetných zásazích ze strany managementu a dalších subjektů; vyzývá k tomu, aby odbory a organizace občanské společnosti hrály při jednání v Bangladéši otevřenější a aktivnější úlohu, a to zejména v rozhovorech o pracovním trhu a o normách s pracovním trhem souvisejících;
11. naléhavě vyzývá k tomu, aby hlavní inspektorát továren a výrobních závodů získal vyšší status ředitelství o 800 inspektorech s odpovídajícím ročním rozpočtem a aby se rozvíjela infrastruktura potřebná pro jeho řádné fungování, což jsou předpoklady nutné pro bezpečnost a kontrolu pracovních podmínek čtyř milionů pracovníků, a žádá vládu, aby inspektorům přiznala pravomoc porušení pracovního zákona trestat;
12. vítá skutečnost, že přes 70 významných módních a maloobchodních značek, které oděvní konfekci realizují v Bangladéši, podepsalo Dohodu o požární ochraně a bezpečnosti budov s cílem koordinovat snahy o přispění k vyšší bezpečnosti bangladéšských výrobních závodů, které jim dodávají své zboží; v této souvislosti vybízí k náležitému zapojení ostatních společností, včetně malých a středních podniků, které by se měly k dohodě připojit a napomoci jejímu účinnému uplatňování;
13. vyzývá Komisi, aby mezi společnostmi EU působícími v zahraničí aktivně prosazovala razantnější a právně závazné nástroje se zvláštním zaměřením na zajištění faktického souladu se základními právy pracovníků v rámci všech dodavatelských řetězců;
14. požaduje, aby v budoucích obchodních dohodách EU se třetími zeměmi byla v rámci snah o zajištění důstojné práce hlavní pozornost věnována bezpečnosti a zdraví pracovníků a aby EU poskytovala při uplatňování těchto ustanovení technickou

podporu, aby nepředstavovala překážku obchodu;

15. poukazuje na to, že iniciativa „Vše kromě zbraní“ sehrála v hospodářském rozvoji Bangladéše významnou úlohu a přispěla ke zlepšení materiální situace milionů lidí, zejména žen; je nicméně přesvědčen, že bez stanovení jasných podmínek v oblasti lidských a zaměstnaneckých práv hrozí, že se v důsledku iniciativy „Vše kromě zbraní“ a systému GSP ještě zhorší nízké standardy ochrany pracovníků a idea důstojné práce se naruší;
16. doufá, že bangladéšský „pakt udržitelnosti“ by mohl být vzorem pro další třetí země, s nimiž Unie vyjednává nebo hodlá vyjednat dohody o volném obchodu či investicích a v nichž nejsou normy a pracovní podmínky stanovené MOP řádně uplatňovány;
17. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Mogheriniovou a komisařku Malmströmovou, aby i nadále v rámci rozhovorů s Bangladéšem a ostatními zeměmi o pokračujících preferenčních obchodních dohodách jednaly o ratifikaci klíčových norem MOP, zdravotních a bezpečnostních inspekcích a svobodě sdružování; v této souvislosti vítá doporučení Komise připojit se k iniciativě na podporu základních pracovních práv a postupů v Myanmaru/Barmě;
18. vyzývá módní a oděvní značky, malé a střední podniky a další soukromé firmy Evropské unie, které v Bangladéši aktivně působí, aby učinily veškerá možná opatření ke snížení rizika dalších tragédií, jakou byla ta v továrním komplexu Rana Plaza;
19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a parlamentu Bangladéše a generálnímu řediteli MOP.